

35. Rävleken.

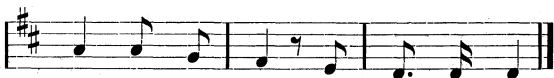
Uppland, Västmanland
m. fl. landskap.

Gå-sen går på går-den och nap-par grönt

gräs. Tvi va - - le den rä - ven, så

fals - ker han är om som - ma - ren.

Gåsen: Är räven hemma i dag?

Räven: Ja.

Gåsen: Vad gör han då?

Räven: Han sitter på en sten
och knaprar på ett ben,
väntar färskt till kvällen.

Gåsen: Vem skall det bli?

Räven: Du och dina ungar.

En av deltagarna föreställer räven. Han sitter på en sten, om leken utföres i fria luften, på en stol, om den lekes inne. En annan av de lekande föreställer gåsen, och de övriga föreställa hennes ungar.

»Gåsen» ställer sig främst och »ungarna» i rad bakom henne, var och en läggande händerna på den framför ståendes axlar.

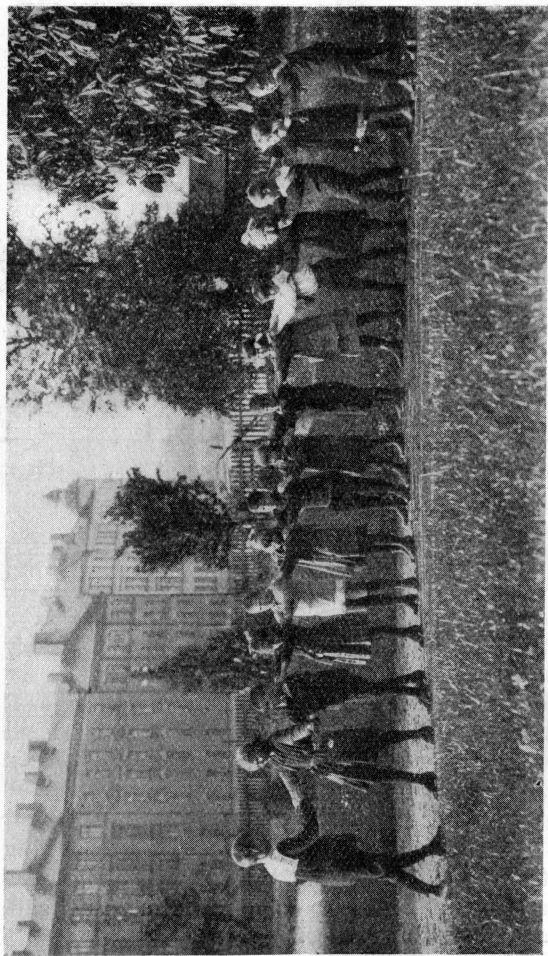
Under det de lekande sjunga orden: »Gåsen går på gården och nappar grönt gräs. Tvi vale den räven, så falsker han är», går »gåsen» med sina »ungar» ett varv omkring »räven», och vid orden: »om sommaren», stannar »gåsen» framför »räven», och »ungarna» skynda att ställa sig i rakt led bakom henne. »Gåsen» och »ungarna» gå ännu ett varv omkring »räven», under det de sjunga sången ännu en gång, och stanna såsom förut vid slutet av sången framför »räven».

Nu samtala »räven» och »gåsen» med varandra, och då »räven» slutligen yttrar: »Du och dina ungar», springer han upp och söker taga någon av »ungarna», medan »gåsen» med utbredda armar söker hindra honom.

»Räven» får ej med våld skjuta undan »gåsen», utan blott genom skyndsamma vändningar söka komma förbi henne.

»Ungarna» hålla sig sorgfälligt bakom »gåsen», men vid de krökningar, vilka uppstå i raden av de lekande, söker »räven» tillfälle att taga bort den ena efter den andra av dem.

På detta sätt fortgår leken, till dess alla »ungarna» äro tagna. Den, som först tagits, blir nästa gång »räv» och den sist tagna »gås».

Rävleken.

36. Finska leken.

Vill ni ve - ta, hu - ru bon-den, vill ni

ve - ta, hu - ru bon-den, vill ni ve - ta, hu - ru

bon-den på å-kern sår säd? Ser ni så, så sår

bon-den, ser ni så, så sår bon-den, ser ni

så, så sår bon-den på å - kern sin säd.

De lekande bilda ring och göra indelning till två. Därefter ställa de sig bakom varandra med händerna i sidorna men på det sätt, att ringen bibehålles.

Medan deltagarna sjunga orden: »Vill ni veta, huru bonden, vill ni veta, huru bonden, vill ni veta, huru bonden på åkern sår säd?» röra de sig framåt med tresteg (se sid. 46). Första steget tages, då ordet »veta» sjunges första gången.

Därefter stannar ringen, och alla ställa sig med ansiktena vända inåt ringen. Under det orden: »Ser ni så, så sår bonden» o. s. v., sjungas, härma de lekande en sående lantman.

Därefter omsjunges strofen, och leken utföres på samma sätt som första gången med den förändring, att de lekande härma en man, som skär säd.

Ånyo omsjunges sången, och då senare delen av strofen sjunges, sträcka ettorna sina händer bakåt och föreställa hästar, tvåorna fatta deras händer och köra, och taga alla därvid samma slags steg som vid början av strofen.

Då strofen fjärde gången sjunges, härma de lekande en person, som tröskar, femte gången en, som mal på handkvarn, sjätte en, som knådar deg, sjunde en, som bakar bröd, åttonde en, som för brödet in i ugnen, och då strofen för nionde gången sjunges, härma de lekande, huru barnen äta brödet.

37. Julleken.

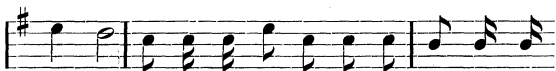
Raskt.

Nu är det jul i - gen, och nu är det
Nu är det jul i - gen, och nu är det

jul i - gen, och ju - la va - rar in te'
jul i - gen, och ju - la va - rar in te'

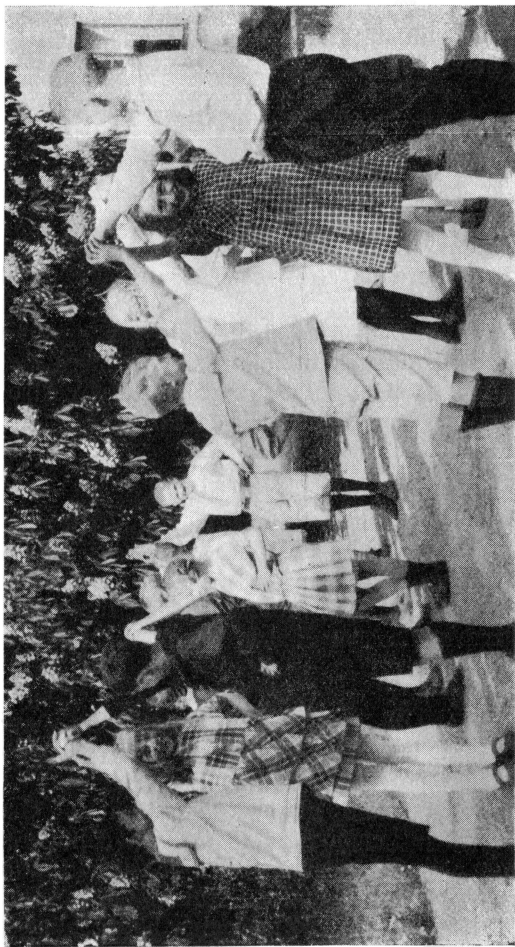
pås - ka. Så är det påsk i - gen, och så är det
pås - ka. Det var in - te sant, och det var

påsk i - gen, och pås - ka va - rar in te' ju - la.
in - te sant, för där - e - mel - lan kom - mer fas - ta.

De lekande ställa sig i två parallella rader mitt emot varandra, fördelade i grupper, med tre à fyra i varje grupp.

Grupperna på samma sida böra stå ett litet stycke från varandra. De numreras så, att första gruppen längst upp till höger får nummer ett, gruppen mitt emot till vänster nummer två, nästa grupp till höger nummer två, till vänster nummer ett o. s. v. Inom varje

Julleken.

grupp hålla de lekande varandra i händerna, och de, som stå ytterst i varje grupp, sätta ledig hand i sidan.

Första turen.

Under det de lekande sjunga orden: »Och nu är det jul igen, och nu är det jul igen, och jula varar in te' påska», springa ettorna med korta sparksteg fram mot tvåorna samt stanna och markera de steg, som göras, då ordet »påska» sjunges.

Då senare delen av strofen sjunges, springa ettorna baklänges tillbaka samt markera stegen, medan sista ordet sjunges. Då andra strofen sjunges, upprepa tvåorna samma tur.

Andra turen.

Varje grupp bildar ring. Första steget markeras och ringarna dansa åt vänster, under det första delen av första strofen sjunges. Då sista delen sjunges, vända ringarna, första steget markeras, och dansen fortsättes åt höger till strofens slut.

Då ny strof sjunges, bildas stora ringar därigenom att grupperna, som stå mitt emot varandra, taga ihop i ring. De stora ringarna dansa på samma sätt som småringarna.

Därefter bilda grupperna stjärnor. Om t. ex. varje grupp utgöres av fyra deltagare, tillgår detta så, att den första och tredje fatta varandras högra hand med tumgrepp, varefter den andra och fjärde med sina högra händer

omfatta de förstnämndas högra händer. Vänster hand i sidan.

Första steget markeras, och stjärnorna dansa till vänster, under det första delen av strofen sjunges. Därpå vända stjärnorna på det sätt, att de lekande hastigt sätta höger hand i sidan och fatta varandras vänstra händer, och dansen fortsättes till strofens slut.

Tredje turen.

Om de lekande äro t. ex. 32 och fördelade i åtta grupper, fyra på varje sida, lekes denna tur på följande sätt.

De två översta, mitt emot varandra stående grupperna springa bakom alla de övriga grupperna, var och en på sin sida. Då de mötas nedanför sista grupperna, springa de in mellan dessa och korsa varandras banor. Gruppen från högra sidan springer åt vänster och ut mellan de två nedersta grupperna, bakom näst sista gruppen, in mellan andra och tredje grupperna, nedifrån räknat, rakt över till högra sidan, ut mellan andra och tredje grupperna, bakom tredje gruppen och in mellan tredje och fjärde grupperna, rakt över till motsatta sidan och ut mellan tredje och fjärde grupperna, bakom fjärde gruppen och fram mellan leden. Där möter den gruppen från vänster, vilken utför samma tur på motsatta sidan.

Under denna tur springa de lekande i varje grupp efter varandra, hållande varandra i hän-

derna. Vid början av turen markeras första steget.

När de båda grupperna nu mötas, fatta de två första i båda grupperna varandras händer, och grupperna springa tillsammans mellan båda raderna till nedersta gruppen, där de korsar varandras banor och stanna på var sin sida.

Samma tur utföres nu av de övriga, till dess första grupperna kommit på sina ursprungliga platser.

Fjärde turen.

De lekande ordna sig hastigt parvis i ring. Deltagarna inom varje par vända sig mot varandra och fatta varandras vänstra hand samt sätta höger hand i sidan.

Vid sångens början gå alla, som stå vända åt vänster i ringen, mot vänster, och de, som stå vända åt höger, gå mot höger. Därvid fattar var och en med högra handen den mötande kamratens högra hand och sätter ledig hand i sidan, fattar därefter nästa kamrats vänstra hand och sätter ledig hand i sidan o. s. v., till dess alla gått ett eller två varv. Vid andra varvets början göra paren helt om. De i sången mest betonade stavelserna markeras.

Femte turen.

Deltagarna dansa långdans.

38. Hopp, Mor Annika!

Marcia.

Småland.

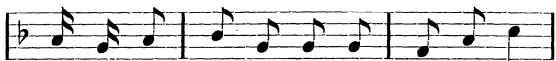
1:a strofen.

Lun - ka på, lun - ka på, vi ha lång - er

väg att gå. Hopp, mor An - ni - ka, hopp, mor

An - ni - ka, hopp, min lil - la An - ni - ka!

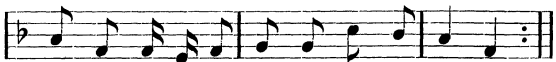

Hopp, mor An - ni - ka, hopp, mor An - ni - ka,

2:a och 3:e stroferna.

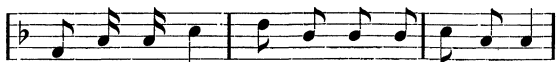
hopp, min lil - la An - ni - ka! Hopp, mor An - ni - ka,

hopp, mor An - ni - ka, se din dot - ter dan - sar.

Dan-sa, me-dan du är ung, när du blir gam-mal,

blir du så tung. Dan-sa, me-dan du är ung,

när du blir gam-mal, blir du så tung.

:||: Hopp, mor Annika, hopp, mor Annika,
grisarna gå på rågen. :||:

:||: Flickorna vilja väl gifta sej,
men pojkarna ha inte hågen. :||:

Varje gosse bjuder upp en flicka, och paren ställa sig bakom varandra i ring, gossen hållande flickans vänstra hand i sin högra. Ledig hand i sidan. Gossarna inåt i ringen.

Under det orden: »Lunka på, lunka på, vi ha långer väg att gå», sjungas två gånger, gå paren framåt, svängande armarna fram och tillbaka. Därefter stanna paren.

Gossen och flickan i varje par vända sig mot varandra, klappa i händerna och sjunga: »Hopp, mor Annika, hopp, mor Annika, hopp, min lilla Annika!»

Då deltagarna börja sjunga samma ord andra gången, lägger flickan sina händer på

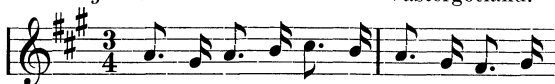
gossens axlar, gossen fattar flickan med båda händerna om livet, och båda dansa om med appell på första steget. Under sjungandet av sista ordet lyfter gossen flickan, varvid flickan gör ett lätt hopp.

Därefter tager flickan ett steg framåt och fortsätter dansen med gossen i närmast framför stående par.

39. Sålingen.

Allegretto.

Västergötland.

Ut - i Val - le hä - rad, ut - i Val - le

hä-rad, där är skorstena gu-la. gu-la. Och

där är flic-kor små, och där är gossar små, och

al - la är de så fu - la. Och fu-la.

2. Uti Gudhems härad, uti Gudhems härad,
där är skorstena flata.
Och där är flickor små, och där är gossar små,
och alla äro de så lata.

3. Uti Vilske härad, uti Vilske härad,
där är skorstena höga.
Och där är flickor små, och där är gossar små,
och alla äro de så slöga (snopna).

Uppställning såsom i föregående lek.

Under det första delen av strofen sjunges två gånger, hoppa paren framåt, markerande vart tredje steg.

Vid orden: »Och där är flickor små» o. s. v., byta gossarna flickor på så sätt, att varje flicka »slänges» fram till närmast framför stående gosse, vilken dansar med henne till strofens slut.

40. Klappdansen.

Jung-frun och ung-er-sven i dan-sen gå,

i dansen gå, i dansen gå. Fag-ra-ste blomster på

mar - ken stå, på mar-ken stå, på mar-ken stå.

Tra la, la, la, la! Tra la, la, la, la, la! Tra la, la, la, la!

Tra la, la, la, la! Tra la, la, la, la, la!

Uppställning lika med föregående lek.

Paren dansa framåt, gossen börjande med vänster och flickan med höger fot, därvid vändande sig omväxlande mot och från varandra, under det de första åtta takterna sjungas.

Samma takter sjungas ånyo, varunder paren dansa vanlig polka.

Därefter stanna paren, och gossen och flic-

kan inom varje par vända sig mot varandra. Gossarna inåt i ringen.

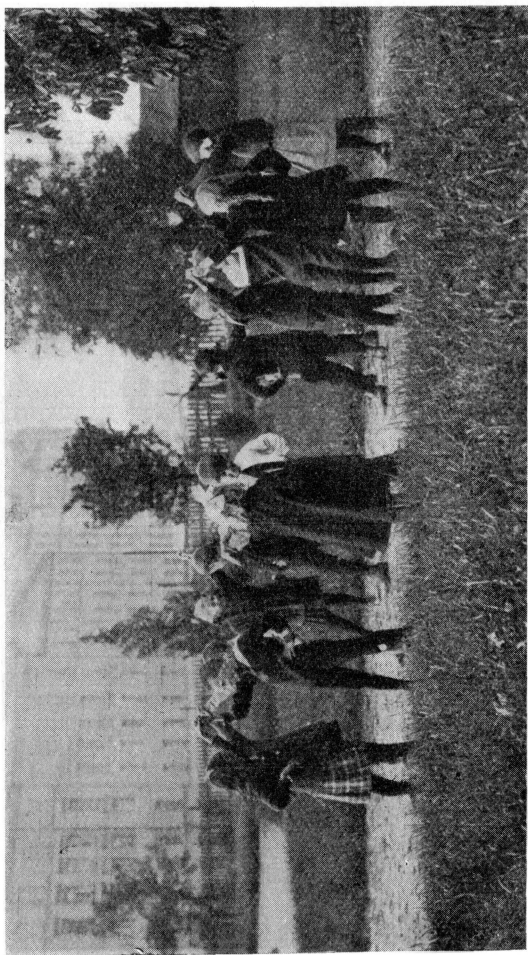
Gossarna med händerna i sidorna bocka sig för flickorna, vilka samtidigt och med händerna i sidorna niga för gossarna (nionde takten), varefter alla klappa tre slag i händerna (tionde takten). Rörelserna återupprepas, under det elfte och tolfte takterna sjungas.

Därefter slå gossen och flickan i varje par högra händernas insidor mot varandra och klappa därefter vardera ett slag i händerna (trettonde takten). Därpå slås vänstra händernas insidor mot varandra, och en ny handklappning följer (fjortonde takten). Sist slå gossen och flickan i varje par ånyo högra händernas insidor mot varandra, vrida sig ett varv motsols (femtonde takten) och stampa tre gånger (sextonde takten).

Takterna 9—16 omsjungas, varvid föregående rörelser återupprepas med den förändring, att i stället för handsammanslagningen gossen och flickan i varje par höta åt varandra först med högra och därpå med vänstra handens pekfinger.

Varje gosse tager nu ett steg bakåt och fortsätter dansen med flickan i närmast bakom stående par.

Klappdansen.

41. Väva vadmal.

Allegretto.

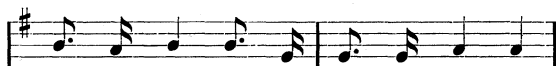
Småland m. fl. landskap.

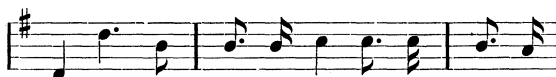
Så vä - va vi vad mal, så slå vi till-

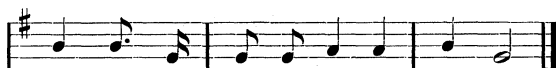
sam-man, och vä - va vad - mal och

slå till - sam - man och lå - - ta skä - let

gå rätt. Och vä - va vad-mal och slå till-

sam - man och lå - ta skä - let gå rätt.

Så spela vi tutor,
 så väva vi rutor,
 :||: och spela tutor
 och väva rutor
 och låtaskottspolen gå :||:

Så stampa vi vadmal,
 så slå vi tillsammans.
 :||: Och våra getter
 och våra getaboekar
 biter barken å trä. :||:

Deltagarna ordnas mitt emot varandra på två led, gossarna i det ena och flickorna i det andra. Inom vardera ledet hålla deltagarna varandra i hand, och de, som stå ytterst, sätta ledig hand i sidan.

De lekande indelas i udda och jämna par. I efterföljande redogörelse för lekens gång räknas första paret från den sida, där högra flygeln av flickornas led befinner sig.

Första turen.

Medan första strofen sjunges, närma sig leden varandra med små springsteg och återvända därefter baklänges till sina platser. Så fortsättes framåt och tillbaka till strofens slut.

Gossen och flickan i det sista paret springa därefter mot varandra, markerande första steget. Dessa båda föreställa nu skottspolen. Gossen fattar flickans vänstra hand med sin högra och springer jämte henne fram längs båda leden. Då de hunnit mitt för det första paret, göra de helt om med vändning mot varandra. Härpå fatta de ånyo varandras händer, springa tillbaka halvvägs, stanna där mitt emellan leden, bilda höger armkrok och dansa om ett varv med varandra. Gossen springer därefter till flickan längst ned, flickan till gossen längst upp, bilda med dessa vänster armkrok och dansa om ett halvt varv.

Därefter springa båda åter mot varandra till mitten av leden, bilda höger armkrok och dansa om ett halvt varv. Därpå bildar flickan

»Så väva vi vadmal.»

vänster armkrok med nästa gosse i ledet, gossen vänster armkrok med nästa flicka i ledet, sedan ånyo höger armkrok med varandra o. s. v., tills omdansning skett med alla. Gossen fattar därpå flickans vänstra hand med sin högra, och båda, markerande första steget, springa mot utgångsplatsen. Där vända de sig mot goss-sidan och springa, fortfarande hållande varandra i hand, längs med och på var sin sida om gossarnas led, varvid gossarna, allt eftersom paret kommer, böja sig ned och klappa takten med händerna. Paret fortsätter på samma sätt tillbaka utmed flicksidan och springer, sedan det kommit förbi flickan i sista paret, fram till ledens början, där gossen och flickan skiljas samt intaga plats i leden såsom första par. De övriga paren fortsätta på samma sätt, till dess det sista paret kommer på sin ursprungliga plats.

Därefter gå båda leden tre steg mot varandra och markera därvid första och sista steget.

Inom de udda paren gör gossen höger om och flickan vänster om, varefter gossen med sin vänstra hand fattar flickans högra; inom jämna par göres vändning och handfattning åt motsatt håll. Paren komma därigenom att två och två vända sig mot varandra, och gossar och flickor stå inom varje par sida vid sida och hand i hand. Alla stå stilla till **strofens** slut.

Andra turen.

De udda paren bilda port, markera första

steget och gå tre små steg framåt, under det de jämna paren på tre steg krypa igenom, så att paren två och två byta plats med varandra. Därefter markera de jämna paren i sin tur första steget och bilda port för närmast framför stående par, som likaledes kryper igenom.

På detta sätt fortgår leken, till dess alla paren återkommit på sina platser. Då ett par under denna tur kommit på det första eller sista parets plats, gör det helt om. I fall det senast bildat port, skall det ånyo göra detta för det mötande paret, men kryper i motsatt fall igenom. Vid slutet av denna tur stå de lekande åter på två led.

Tredje turen.

Gossar och flickor springa mot varandra, markerande första steget, och fatta varandras händer.

Därpå markeras första steget; de udda parens gossar gå, dragande flickorna med sig, tre små steg snett till höger bakåt, samtidigt med att de jämna parens gossar, förande flickorna framför sig, gå tre små steg snett till vänster framåt. Därefter gå de udda parens gossar, förande flickorna framför sig, tre små steg snett till höger framåt, på samma gång som de jämna parens gossar jämte flickorna gå tre steg snett till vänster bakåt. Så fortsättes leken till dess varje par åter kommit till sin ursprungliga plats, då gossen och flickan hastigt springa baklänges från varandra tillbaka in i leden.

Fjärde turen.

Gossar och flickor springa mot varandra, markerande första steget.

Varje gosse fattar med höger hand sin flickas vänstra samt med vänster hand närmast till vänster stående flickas högra hand, som av henne framsträcket i kors under vänster arm.

Armarna höjas upp, så att en »gång» bildas, flickan i sista paret markerar första steget och kryper igenom, följd av de övriga, varpå hon viker av till vänster och drager ut kedjan i en båge, beräknad så stor, att alla paren hunnit ut ur gången, då hon återkommer till sin plats. Där stannar hon, vrider sig ett varv motsols, medan hela kedjan lindar sig runt om henne. Då den upplindats, kryper hon igenom, viker av åt höger och drager ut kedjan i ring. Härefter dansas i ring motsols till strofens slut.

Femte turen.

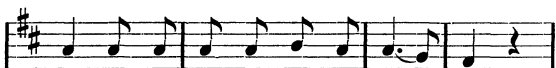
Gossen inom varje par bildar höger armkrok med flickan och dansar om med henne två varv, dansar därefter om i vänster armkrok med nästa flicka och fortsätter sålunda, till dess gossen och flickan i varje par möta varandra. De dansa då i armkrok först om två varv och fortsätta därpå dansen, hållande varandra i händerna, till strofens slut. Vid början av varje omdansning markeras första steget.

42. Simon i Sälle.

Allmän.

Gossarne: Här kom-mer Si-mon i Säl - - le,

här kom-mer re - de - li - ga her - - rar,

här kom-mer Sö-der-män-ner al - - la.

Flickorna: Vad vill Simon i Sälle,
vad vill redeliga herrar,
vad vill Södermänner alla?

Gossarna: Fria vill Simon i Sälle,
fria vill redeliga herrar,
fria vill Södermänner alla.

Flickorna: Vad bjuder Simon i Sälle,
vad bjuder redeliga herrar,
vad bjuder Södermänner alla?

Gossarna: En ..... bjuder Simon i Sälle,
en ..... bjuder redeliga herrar,
en ..... bjuder Södermänner alla.

(Om anbudet ej antages.)

Flickorna: Nej får Simon i Sälle,
nej får redeliga herrar,
nej får Södermänner alla.

Gossarna: Vred rider Simon i Sälle,
vred rider redeliga herrar,
vred rider Södermänner alla.

Gossarna: Igen kommer Simon i Sälle,
igen kommer redeliga herrar,
igen kommer Södermänner alla.

Flickorna: Vad bjuder Simon i Sälle,
vad bjuder redeliga herrar,
vad bjuder Södermänner alla.

Gossarna: Ett ..... bjuder Simon i Sälle,
ett ..... bjuder redeliga herrar,
ett ..... bjuder Södermänner alla.

(Om anbudet antages.)

Flickorna: Ja får Simon i Sälle,
ja får redeliga herrar,
ja får Södermänner alla.

Gossarna: Glad rider Simon i Sälle,
glad rider redeliga herrar,
glad rider Södermänner alla.

Alla.

Här dan-sar sko-ma-kar'n med sin fru.

Kom fram, du mäs-ter-smed och låt se,

om du kan dan - sa vac - kert som vi, vi.

Vals.

Sig gladda av hjärtat vår fred - li - ga stad, det

fanns ej en en - da, som in - te var glad, när

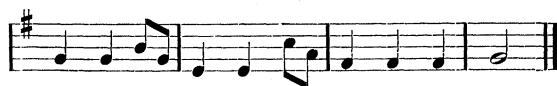
svär - far och svärmor med he - la sin ska - ra dess

tull - por - tar nal - ka - des u - tan all fa - ra. Ka -

no - ner - na dund - ran - de höj - de sitt ljud, mu -

skö - ter - na smatt - ra - de väl - kän - da ljud.

Simon i Sälle. »Här dansar skomakarn med sin fru.»

Deltagarna uppställa sig parvis på tvänne, mot varandra vända rader. Den ena raden består av gossar, den andra av flickor.

Gossarna, hållande varandra i händerna, skrida fram mot flickorna och draga sig där-
efter tillbaka, under det de sjunga första strofen. Vid orden: »Sälle», »herrar» och »alla» bocka sig gossarna.

Flickorna närma sig nu gossarna på samma sätt, under det de sjunga andra strofen, och niga vid orden: »Sälle», »herrar» och »alla».

Då tredje och fjärde stroferna sjungas, röra sig gossar och flickor på samma sätt som under första och andra stroferna.

Vid femte strofen röra sig gossarna mot flickorna på samma sätt som under första och tredje stroferna och sjunga t. ex.: »En gård bjuder Simon i Sälle» o. s. v. Om anbudet ej antages, sjunga flickorna: »Nej, får Simon i Sälle» o. s. v.

Då gossarna nu fått nej, sätta de händerna i sidorna, slå tillsammans klackarna och galoppa »vredgade» omkring flickorna, till dess var och en kommer på sin plats igen. Första man till vänster börjar.

Stroferna åtta, nio och tio sjungas, och leken fortsättes på samma sätt som under de fem första stroferna, men i stället för »gård» bjuda gossarna nu något bättre, t. ex. »ett slott».

Om anbudet antages, sjunga flickorna elfte strofen, gå emot gossarna och niga myc-

ket djupt. Nu bli gossarna »glada» och galoppera som förut, under det de sjunga tolfte strofen.

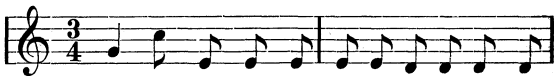
Då trettonde strofen sjunges, börja gossen och flickan i det första paret att hand i hand dansa framåt mellan leden, gossen börjande med vänster och flickan med höger fot och vända sig omväxlande mot och från varandra. Händerna böra under dansen hållas uppåt. Med den lediga handen håller flickan nätt i kjolen; gossen sätter ledig hand i sidan. De dansa så, till dess de hunnit ned till sista paret, där de stanna och bilda sista par.

På samma sätt dansa nu andra, tredje, fjärde paret o. s. v., till dess alla dansat och det första paret således kommit på sin plats igen. För varje gång nytt par dansar, ombytes yrke. Så t. ex. sjunges: »Här dansar skomakar'n med sin fru», »Här dansar sotarmästare'n», o. s. v.

Till sist dansa alla paren gammal vals.

---

43. I vall.

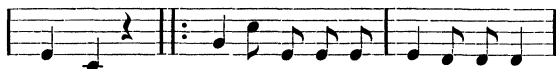
Gub-ben och gumman skulle kö-ra vall, men

gumman vill' in - te mo-ta.   Då tog gub-ben

gumman slog na mot en tall, så tal-la flög upp me'

ro - ta. La la la la la la la la la la

la la la la la la la la o. s. v.

De lekande bilda ring och göra indelning till två. Ringen rör sig åt vänster, under det deltagarna sjunga orden »Gubben och gumman skulle köra vall, men gumman vill' inte mota, då tog gubben gumman och slog'na mot en tall, så talla flög upp mä' rota». Vid »La la la la la» o. s. v., börja alla klappa i händerna och springa efter varandra i ring, varunder varje etta springer förbi och framför närmaste tvåa, vilken sedan på samma sätt springer förbi och framför ettan o. s. v. till sångens slut.

Vid springandet iakttages, att var och en springer förbi sin kamrat inåt ringen.